

82 . Gherghița | Județ: Prahova | Punct: Velcovici | Anul: 2005

Anul: 2005

Cod RAN: 133438.01

Perioade: Evul Mediu, Perioada modernă, Monumente - Restaurare

Epoci: Evul Mediu, Monumente Restaurare, Perioada modernă

Categorii sit: Religios, ritual și funerar

Autori: Adrian Ionuț Adamescu, Nina Grigore, Călin Hoinărescu, Ștefan Olteanu

Instituții: Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, SC Restitutio SRL Ploiești, Universitatea Creștină "Dimitrie Cantemir", București

Raport

Descoperirile arheologice din situl Gherghița, jud. Prahova, se află amplasat la aprox. 10 km de la confluența râurilor Prahova și Teleajen și la cca. 12 km de DN1 (București Ploiești) și la 36 km SE de municipiul Ploiești.

Cercetările au început în anul 1999 fiind investigate mai multe puncte de pe teritoriul actualei așezări Gherghița. Cele mai timpurii urme de existență umană datează de la sfârșitul sec. XIV. Au fost descoperite mai multe locuințe ale vechiului târg medieval Gherghița sec. XV-XVIII. Importanța cercetărilor constă în evidențierea pentru prima dată la Gherghița a culturii materiale urbane din sec. XIV-XVIII.

După cum s-a amintit în rapoartele anterioare 2003-2004, au fost cercetate ruinele unei biserici de rit ortodox, triconic, construită la sfârșitul sec. XV și începutul sec. XVI. După un incendiu suferit la mijlocul sec. XVI, biserica este refăcută și funcționează până la mijlocul sec. XVII, apoi locul ei fiind luat de necropola medievală a așezării. În campania din 2005 s-a urmărit cercetarea pridvorului bisericii și a complexelor aflate în interiorul lui.

Dintre rezultatele cele mai importante amintim descoperirea mormântului ctitorului bisericii, înhumat în pridvor la mijlocul sec. XVI, în cavou.

Scurtă descriere a descoperirilor, cu menționarea locului unde sunt depuse:

Din campania anului 2005, amintim că au fost descoperite o serie de obiecte de podoabă (vestimentară), aparținând ctitorului bisericii, care se compun din: rozetă filigranată (diametrul: 7 cm, tija 7,2 cm) cu motive florale, bumbi din argint aurit amplasați pe o placă în jurul gâtului și piept, un inel din aur cu gemă din cornalină, fire de mătase din argint aurit. Din două morminte adiacente pridvorului s-au descoperit inele din metal comun cu sticlă roșie și albă, paiete, ace de păr. Toate aceste piese sunt nerestaurate și se află în patrimoniul MJIA Prahova.

În ceea ce privește tehnicile de cercetare, pentru aflarea cât mai exactă a realizării celor prezentate, sunt în curs de executare analize de curățare, restaurare, analize fizico-chimice pentru determinarea tehnicii de prelucrarea lor și apoi încadrarea lor cronologică cât mai exactă.

Pentru viitor se propune deschiderea de secțiuni pentru elucidarea caracterului monumentului: biserică sau mănăstire și eventual cercetarea înhumațiilor din necropola existentă.

Conservarea materialelor descoperite, protejarea lor conform regulilor referitoare la obiectele de patrimoniu și expunerea pieselor în expoziția permanentă a MJIA Prahova (secția medievală).

În campania arheologică din toamna anului 2005 s-a descoperit fundația pridvorului bisericii (cercetată 2003-2004) cu următoarele dimensiuni: 5 m pe 6,25 m. S-a trasat secțiunea 9 și o casetă pe latura de N (a bisericii).

Fundația a fost distrusă în sec. XVIII-XIX, aproape în întregime pe anumite porțiuni; s-a putut delimita

șanțul de fundație a pridvorului care se leagă organic de fundațiile propriu-zise ale bisericii și mormintele interceptate pe spațiul bisericii cercetate. Pe latura nordică a pridvorului a fost amenajat un cavou. În acest cavou au fost descoperiți doi înhumați. Primul la -0,90 m și probabil aparține ctitorului, datat mijlocul sec. XVI, cu numeroase podoabe vestimentare, cu un inel din aur cu diametrul de 1,8 cm, 11,03 g, 14 k decor floral pe verigă, o rozetă (broșă) probabil din argint foarte mult corodată, diametrul 7 cm, bumbi din argint aurit cu urechiușe de prindere amplasați pe o placă în jurul gâtului și pe bust, fire de mătase. Scheletul era complet dezintegrat.

Ulterior în același cavou, suprapunându-l pe primul decedat, s-a descoperit un mormânt de femeie cu ace de păr și un inel din metal comun. Detalii privind construirea cavoului vor fi date la întocmirea raportului științific final.

Pe latura vestică (exterioară) a pridvorului au fost înhumați; c. 4-6, în timpul funcționării bisericii două morminte (bărbat, femeie) la -0,70 m, în poziție NE, cu mâinile pe piept (poziție creștină), cu inele din metal comun, ace de păr, fire de argint-aurit, fragmente fine de mătase, paiete.

Din punct de vedere stratigrafic acești doi înhumați, au fost înmormântați la cca. 0,40 m față de zidul vestic al pridvorului, ceea ce constituie dovada că accesul în pridvor se făcea pe latura sudică.

Atât pe latura sudică a pridvorului cât și pe latura nordică s-au descoperit morminte din etapele ulterioare funcționării bisericii (aceste morminte distrug fundațiile bisericii).

Detalii privind descoperirile mai sus amintite vor fi făcute în urma analizelor metalografice și fizico-chimice a unor materiale descoperite.

Cercetarea s-a efectuat într-o perioadă (octombrie-noiembrie) cu numeroase ploi, vreme nefavorabilă, deoarece proprietarul a solicitat pentru acces la investigație o sumă foarte mare (cca. 6-7 milioane) când toată suma era de numai 15.000.000. lei.

Informații suplimentare online

[Raportul 3381 din cronica.cimec.ro](http://raportul3381.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)
